	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА РИНКІВ»
Рівень вищої освіти	Четвертий (бакалаврський)
Назва кафедри	Статистики та математичних методів в економіці
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Ященко Людмила Олександрівна,** кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики та математичних методів в економіці
Профайл керівника курсу	
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	Yashchenko@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.-консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			76	Залік
	Заочна форма							
	4	120	4	6			110	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна «Статистика ринків»** є обов'язковою компонентою освітньої програми та спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань, умінь і практичних навичок статистичного аналізу внутрішніх і зовнішніх ринків. **Метою вивчення навчальної дисципліни** є опанування методів статистичного дослідження ринкових процесів, зокрема попиту, пропозиції, цін, конкуренції, ділової активності підприємств, експортно-імпортних операцій, галузевих і біржових ринків, з метою обґрунтування управлінських, маркетингових і стратегічних рішень. Вивчення дисципліни орієнтоване на розвиток здатності аналізувати ринкові тенденції, оцінювати кон'юнктуру ринків, прогнозувати динаміку ринкових показників та інтерпретувати результати статистичних досліджень в умовах невизначеності, високої волатильності та цифровізації економіки. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними засадами статистики внутрішніх і зовнішніх ринків; формування системного уявлення про показники попиту, пропозиції, цін, конкуренції та ділової активності; засвоєння методів статистичного аналізу динаміки, сезонності, волатильності та концентрації ринків; розвиток навичок сегментації споживачів і аналізу споживчого попиту, зокрема на основі цифрових даних; формування вмінь проведення конкурентного аналізу з використанням відкритих бізнес-даних; опанування методів

	статистичного аналізу експортно-імпортних операцій і вибору перспективних ринків збуту; набуття практичних навичок розробки аналітичних довідок, SWOT-аналізу і галузевих статистичних моделей; розвиток аналітичного мислення та здатності формувати обґрунтовані висновки і рекомендації для бізнесу та публічної політики. **Формат проведення дисципліни**: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти. Передбачено можливість отримання індивідуальних консультацій.
Професійні компетентності	Здобувач вищої освіти повинен знати: - теоретико-методологічні основи статистики внутрішніх і зовнішніх ринків; - систему статистичних показників попиту, пропозиції, цін, конкуренції та ділової активності підприємств; - основні джерела статистичної інформації та можливості цифрових сервісів для дослідження ринків; - методи статистичного аналізу ринкової кон'юнктури, динаміки, сезонності, волатильності та прогнозування цін; - методи сегментації споживачів, оцінювання конкурентоспроможності та концентрації ринків; - систему показників зовнішньої торгівлі та критерії вибору перспективних ринків збуту; - методи SWOT-аналізу, галузевого моделювання, дослідження продовольчих і товарно-біржових ринків.
Програмні результати навчання	Здобувач вищої освіти повинен вміти: - збирати, систематизувати та аналізувати статистичні дані про внутрішні й зовнішні ринки; - розраховувати та інтерпретувати показники попиту, пропозиції, цін, ділової активності та ринкової кон'юнктури; - аналізувати динаміку, сезонність і волатильність ринкових показників, здійснювати їх прогнозування; - проводити сегментацію споживачів та аналіз попиту з використанням Google Trends; - оцінювати конкурентне середовище, ринкові частки та рівень концентрації ринків; - аналізувати експортно-імпортні операції, оцінювати потенціал зовнішніх ринків збуту; - здійснювати SWOT-аналіз галузей, досліджувати продовольчі ринки та біржові котирування; - використовувати Excel, Trade Map, Opendatabot, YouControl та інші цифрові інструменти для статистичного аналізу; - готувати аналітичні довідки, інтерпретувати результати досліджень і формулювати обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень.
Тематика навчальної дисципліни	**Змістовний модуль1. Статистика внутрішнього ринку** Тема 1. Типи ринків. Основні ринкові закони та методи статистики ринків Тема 2. Сегментація споживачів. Аналіз попиту в GoogleTrends Тема 3. Аналіз ділової активності підприємств. Бізнес-цикли Тема 4. Статистика цін. Прогнозування цін Тема 5. Конкурентний аналіз **Змістовний модуль 2. Статистика зовнішніх ринків**

	Тема 6. Статистика експортно-імпортних операцій. Написання аналітичної довідки Тема 7. Вибір перспективних ринків збуту Тема 8. SWOT-аналіз галузі на основі статистичного аналізу Тема 9. Статистика продовольчого ринку. Розробка галузевих моделей Тема 10. Статистика товарних бірж
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку аналітичних здібностей і професійної підготовки здобувачів освіти у процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання: - словесні методи (лекція, пояснення, бесіда, дискусія, обговорення проблемних питань статистики ринків); - наочні методи (ілюстрація статистичних матеріалів, демонстрація графіків, таблиць, презентація результатів ринкових досліджень, показ роботи онлайн-сервісів); - практичні методи (розв'язання статистичних задач, аналіз ринкових даних, робота з Excel, Google Trends, базами Держстату, TradeMap, Opendatabot, YouControl, біржовими сервісами); - репродуктивні та продуктивні методи (виконання розрахункових і аналітичних завдань, індивідуальні кейс-завдання, дослідницькі та пошукові проєкти); - методи стимулювання та мотивації навчання (аналіз реальних ринкових ситуацій, кейсів із бізнес-практики, обговорення актуальних ринкових тенденцій); - методи контролю та самоконтролю (усні та письмові опитування, тестування, виконання практичних завдань у Moodle, підготовка та захист аналітичних звітів).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни включає комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office (зокрема, Excel), веб-браузери для роботи з онлайн-статистичними сервісами та базами даних. Навчальний процес забезпечується використанням мультимедійного проєктора, персонального комп'ютера або ноутбука, а також платформ Microsoft Teams і Moodle для організації дистанційного та змішаного навчання.
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, протокол від 26 червня 2026 р. №15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми».

	Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОА, протокол від 24 квітня 2020 р. №8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Статистика ринків» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 5 балів
	Виконання індивідуального кейс-завдання зі статистики ринків	Максимум – 5 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських /	-

	практичних заняттях	
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль												Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	МКР	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	МКР	30	100
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки виконання завдань за темами курсу, оцінювання активності здобувачів освіти та виконання індивідуального кейс-завдання зі статистики ринків.

Загальна кількість балів за поточний контроль становить 40 балів за семестр.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- розрахункові та аналітичні завдання;
- презентації результатів виконаних практичних робіт і досліджень;
- індивідуальні та групові завдання аналітичного характеру.

Практичні заняття передбачають обговорення теоретичних питань теми, розв’язання статистичних задач і кейсів, аналіз ринкових даних, роботу з офіційними та відкритими статистичними джерелами, а також проведення дискусій щодо актуальних проблем розвитку ринків.

Робота здобувача вищої освіти на практичному занятті включає усне та письмове опитування, виконання розрахункових завдань і представлення результатів аналізу. Максимальна кількість балів за одне практичне заняття — 5 балів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у вивченні теоретичних і прикладних аспектів дисципліни, опрацюванні статистичних даних, виконанні індивідуальних завдань та підготовці аналітичних матеріалів. Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять у формі усного або письмового опитування та представлення результатів індивідуальних статистичних досліджень.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом зі статистики ринків, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів і письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних положень і практичних завдань, правильно інтерпретує показники попиту, пропозиції, цін, конкуренції та ділової активності; коректно застосовує статистичні методи аналізу ринкових процесів (аналіз динаміки, сезонності, волатильності, концентрації, кореляційно-регресійний аналіз); впевнено працює з офіційними статистичними та цифровими джерелами (Держстат, Google Trends, TradeMap, Opendatabot,

	YouControl, біржові сервіси); правильно та повністю виконав усі тестові, розрахункові й аналітичні завдання та обґрунтував отримані результати.
1-3	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом зі статистики ринків; викладає його фрагментарно, поверхово, з недостатньою аргументацією під час усних і письмових відповідей; неповно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань; допускає суттєві помилки або неточності у розрахунках та застосуванні статистичних методів аналізу ринкових даних; має труднощі в інтерпретації результатів аналізу попиту, цін, конкуренції чи зовнішньоторговельних показників; правильно виконав лише частину тестових і розрахункових завдань.
0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом зі статистики ринків; не здатен відтворити або пояснити зміст основних теоретичних положень і практичних завдань; не розуміє сутності статистичних показників і методів аналізу ринкових процесів; не орієнтується в джерелах статистичної інформації; не виконав жодного тестового, розрахункового чи аналітичного завдання.

Виконання індивідуального кейс-завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок зі статистичного аналізу внутрішніх і зовнішніх ринків. Завдання виконується протягом опрацювання тем відповідного змістовного модуля курсу «Статистика ринків».

Кейс-завдання з дисципліни виконується у формі комплексного статистичного аналізу реальних ринкових даних із використанням методів описової статистики, аналізу рядів динаміки, індексного аналізу, аналізу сезонності та волатильності, показників концентрації, а також кореляційно-регресійного аналізу.

У процесі виконання кейсу здобувач освіти повинен самостійно зібрати статистичні дані з офіційних та відкритих джерел (Держстат України, Google Trends, TradeMap, Opendatabot, YouControl, біржові сервіси тощо), опрацювати їх із використанням Excel та здійснити аналічну інтерпретацію отриманих результатів.

Результатом виконання індивідуального кейс-завдання є оформлений аналітичний звіт, який містить:

- опис об’єкта та мети дослідження;
- інформаційну базу дослідження;
- розрахунки статистичних показників;
- таблиці, графіки, діаграми;
- аналітичні висновки та практичні рекомендації для бізнесу, маркетингу або публічної політики.

Орієнтовний перелік тем для індивідуального кейс-завдання (тема може коригуватися або уточнюватися за погодженням з викладачем):

1. Провести статистичний аналіз динаміки споживчого попиту на обраний товар (послугу) на внутрішньому ринку України.
2. Дослідити сезонність споживчого попиту на основі даних сервісу Google Trends.
3. Проаналізувати вплив ціни на обсяг попиту за допомогою кореляційно-регресійного аналізу.
4. Оцінити динаміку та волатильність споживчих цін на окремі товари споживчого кошика.
5. Виконати регіональний аналіз диференціації цін на основні продовольчі товари.
6. Проаналізувати ділову активність підприємств обраної галузі на основі даних обстежень.
7. Дослідити фази бізнес-циклу в окремій галузі економіки України.
8. Провести конкурентний аналіз ринку з розрахунком індексу Герфіндаля–Хіршмана.
9. Оцінити рівень концентрації ринку на основі часток провідних підприємств.

10. Здійснити аналіз фінансово-економічних показників конкурентів із використанням Opendatabot або YouControl.
11. Проаналізувати SEO-показники сайтів основних конкурентів ринку.
12. Дослідити динаміку експорту обраного товару з України за останні 5–10 років.
13. Проаналізувати товарну та географічну структуру експорту (імпорту) України.
14. Оцінити динаміку торговельного сальдо України за обраною товарною групою.
15. Провести порівняльний аналіз зовнішніх ринків збуту для українських виробників.
16. Оцінити місткість і потенціал обраного зовнішнього ринку.
17. Виконати SWOT-аналіз галузі на основі статистичних даних.
18. Розробити спрощену галузеву модель попиту і пропозиції.
19. Проаналізувати баланс попиту та пропозиції на продовольчому ринку.
20. Дослідити динаміку біржових котирувань обраного товару.
21. Оцінити вплив біржових цін на внутрішні ціни в Україні.
22. Проаналізувати взаємозв'язок між валютним курсом і цінами імпортних товарів.
23. Побудувати прогноз цін на обраний товар із використанням методів рядів динаміки.
24. Проаналізувати динаміку зовнішньоторговельного обороту з окремою країною.
25. Оцінити перспективи розвитку галузевого ринку на основі статистичних трендів.

Кейс-завдання з дисципліни оцінюється в 5 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 10/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	10 (50×0,2) / 35 (50×0,7)
Всього	10 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (70×0,43)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв’язків з іншими дисциплінами.
Не зарахованор	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у

			здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Предмет і об'єкт статистики ринків.
2. Місце статистики ринків у системі економічних наук.
3. Роль статистики ринків у прийнятті управлінських і маркетингових рішень.
4. Класифікація ринків та їх економічні функції.
5. Внутрішні та зовнішні ринки як об'єкти статистичного аналізу.
6. Система статистичних показників ринку.
7. Попит і пропозиція як об'єкти статистичного дослідження.
8. Ціна як ключовий ринковий показник.
9. Конкуренція та ділова активність у статистиці ринків.
10. Основні ринкові закони та можливості їх емпіричної перевірки.
11. Етапи статистичного дослідження ринкових процесів.
12. Джерела статистичної інформації про ринки.
13. Роль офіційної статистики у дослідженні ринків.
14. Відкриті дані та цифрові джерела в статистиці ринків.
15. Вимоги до якості ринкової статистичної інформації.
16. Абсолютні показники у статистиці ринків.
17. Відносні показники ринкових процесів.
18. Середні величини та їх застосування в аналізі ринку.
19. Поняття індексу в статистиці ринків.
20. Індекси цін та їх економічний зміст.
21. Індекси фізичного обсягу продажів.
22. Зведені індекси у статистиці ринків.
23. Індексний аналіз динаміки попиту.
24. Індексний аналіз структури ринку.
25. Індекси конкурентоспроможності.
26. Поняття ряду динаміки ринкових показників.
27. Основні характеристики рядів динаміки.
28. Абсолютний приріст і темпи зростання ринкових показників.
29. Середні показники динаміки ринку.
30. Тренд як відображення довгострокових тенденцій ринку.
31. Методи побудови трендових моделей.
32. Аналіз сезонності ринкових процесів.
33. Сезонні коефіцієнти та їх інтерпретація.
34. Волатильність ринку та методи її оцінювання.
35. Застосування графічних методів в аналізі ринкової динаміки.
36. Методи згладжування рядів динаміки.
37. Прогнозування ринкових показників на основі часових рядів.
38. Обмеження прогнозування в умовах нестабільності ринку.
39. Використання Excel у аналізі рядів динаміки.
40. Практичні приклади аналізу ринкової динаміки.
41. Попит як економічна та статистична категорія.
42. Фактори формування споживчого попиту.
43. Сегментація споживачів: сутність і значення.

44. Критерії сегментації ринку.
45. Статистичні методи сегментації споживачів.
46. Інтернет-попит і цифрові сліди споживачів.
47. Google Trends як інструмент аналізу споживчого попиту.
48. Індекс популярності запитів у Google Trends.
49. Аналіз сезонності попиту на основі цифрових даних.
50. Переваги та обмеження використання цифрових даних у статистиці ринків.
51. Класифікація цін у статистиці ринків.
52. Споживчий кошик як основа аналізу цін.
53. Регіональна диференціація цін.
54. Методи аналізу динаміки цін.
55. Аналіз волатильності цін.
56. Статистичні методи прогнозування цін.
57. Регресійний аналіз у прогнозуванні цін.
58. Метод сезонних коефіцієнтів у прогнозуванні.
59. Ланцюгові підстановки в аналізі цін.
60. Практичні приклади прогнозування цін.
61. Поняття ділової активності підприємств.
62. Обстеження ділової активності підприємств.
63. Бізнес-цикли та їх статистичний аналіз.
64. Конкуренція як об’єкт статистичного дослідження.
65. Статистичні показники конкурентоспроможності.
66. Частка ринку та її статистична оцінка.
67. Індекс Герфіндаля–Хіршмана.
68. Коефіцієнти концентрації ринку.
69. Використання Opendatabot та YouControl у конкурентному аналізі.
70. SEO-аналіз сайтів конкурентів як елемент ринкової статистики.
71. Зовнішня торгівля як об’єкт статистики.
72. Показники експорту та імпорту.
73. Торговельне сальдо та методи його аналізу.
74. Географічна структура зовнішньої торгівлі.
75. Товарна структура експорту та імпорту.
76. Джерела статистики зовнішньої торгівлі України.
77. Використання бази Держстату у зовнішньоторговельному аналізі.
78. Аналіз даних Митної служби України.
79. База TradeMap як джерело міжнародної торговельної статистики.
80. Написання аналітичної довідки з зовнішньої торгівлі.
81. Критерії вибору перспективних ринків збуту.
82. Оцінка місткості та потенціалу ринку.
83. Аналіз ризиків виходу на зовнішні ринки.
84. Порівняльний аналіз країн за ринковими показниками.
85. SWOT-аналіз як інструмент стратегічного аналізу.
86. Формування SWOT-матриці на основі статистичних даних.
87. Сильні та слабкі сторони галузі: статистичне обґрунтування.
88. Можливості та загрози розвитку ринку.
89. Галузеві статистичні моделі.
90. Баланси попиту і пропозиції.
91. Особливості статистики продовольчого ринку.
92. Джерела інформації про продовольчі ринки.
93. Сутність товарних бірж.
94. Біржові інструменти та їх статистичні характеристики.
95. Біржові котирування та їх аналіз.

96. Роль товарних бірж у ціноутворенні.
97. Порівняльний аналіз товарних бірж.
98. Вплив біржових цін на внутрішні ринки.
99. Використання біржових даних у ринковому прогнозуванні.
100. Практичне значення статистики ринків у бізнесі та публічній політиці.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Підгорний А. З., Самотоєнкова О. В. Статистика ринку товарів і послуг: Навчальній посібник. - Одеса: ОДЕУ, 2008 р. – 238 с. URL: https://nemk.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%90.-%D0%97.-%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D1%83-%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B2-%D1%96-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3.pdf
2. Ященко Л.О. Статистичне прогнозування індексу цін виробників харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів. Статистика України. - 2016. - №3. - С. 25-32. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=su_2016_3_6
3. Ященко Л.О. Експрес-оцінювання конкурентоспроможності галузей харчової промисловості. Продовольчі ресурси : зб. наук.праць./ НААН України; Ін-т прод. ресурсів НААН України. – 2016. – №7 – С.251-260. URL: https://drive.google.com/file/d/1piKUaB9VmnZBANNv9nDW12d1usbg2kF8/view
4. Ященко Л. О. Обґрунтування стратегічних напрямів розвитку цукрової галузі до 2030 року. Продовольчі ресурси. - 2018. - № 11. - С. 193-204. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pr_2018_11_23
5. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Г 70 Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: chrome-https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Statystyka-dlya-ekonomistiv.pdf
6. Сичевський М.П., Коваленко О.В., Куць О.І., Юзефович А.Е., Ященко Л.О. Інноваційна конкурентоспроможність харчової промисловості України в глобальних вимірах сучасності: концепція зростання та шляхи досягнення: монографія. Київ: ТОВ "Дєоніс плюс", 2020. 142 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1HKmaQM_QEuqhmVNrBVAE4oZ5iJuCVERt/view
7. Коваленко О.В., Ященко Л.О. Діагностика споживчого попиту на ринку продовольчих товарів з використанням Інтернет-технологій. Продовольчі ресурси. 2020. №14. С. 241–249. URL: https://drive.google.com/file/d/1bFceoXm2rK2HHpYwe--kByyMPcrmWZhf/view
8. Коваленко О.В., Ященко Л.О. Конкурентоспроможність харчової промисловості для сталого розвитку економіки: критерії та напрями підвищення. Продовольчі ресурси. 2021. №16. С.253–266 DOI: https://doi.org/10.31073/foodresources2021-16-24
9. Коваленко О.В., Ященко Л.О. Концептуальна модель циклічного розвитку ринку цукру в Україні та світі. Продовольчі ресурси. 2023. № 20. С.221-229. DOI: https://doi.org/10.31073/foodresources2023-20-21
10. Коваленко О.В., Бокій О.В., Ященко Л.О., Лисенко Г.П. Розвиток харчової індустрії України в умовах надзвичайних викликів: вектори, потенціал та перспективи.

Колективна монографія. Інститут продовольчих ресурсів НААН. Київ : Вид. "Деоніс плюс", 2024. 328 с.

Додаткова:

1. Ященко Л.О. Використання ABC та XYZ-аналізу для діагностики причин, що стримують будівельну діяльність. Статистика України. - 2011. - №4. - С. 25-32.
2. Ященко Л. О. Оцінювання конкурентоспроможності галузей харчової промисловості залежно від стадій життєвого циклу та позицій на модифікованій матриці БКГ. Прикладна статистика: проблеми теорії. - 2016. - Вип. 18-19. - С. 122-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Psptp_2016_18-19_19
3. Сігайов А. А., Ященко Л. О. Інноваційна активність підприємств харчової промисловості України. Продовольчі ресурси. - 2017. - № 8. - С. 173-181. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pr_2017_8_27
4. Gadzalo Ia., Sychevskiy M., Kovalenko O., Deineko L., Yashchenko L. Assessment of global food demand in unexpected situations. *Innovative Marketing*. 2020. Vol. 16, Is. 4. P. 91-103. LLC "CPC "Business Perspectives". http://dx.doi.org/10.21511/im.16(4).2020.08
5. Pritulska N., Motuzka I., Koshelnyk A., Motuzka O., Yashchenko L., Jarossová M., Krnáčová P., Wyka J., Malczyk E., Habánová M. Consumer preferences on the market of plant-based milk analogues. Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences, 2021. vol. 15. P. 131-142. URL: https://doi.org/10.5219/1485
6. Коваленко О.В., Ященко Л.О. Сучасні тенденції ринку дитячого харчування: глобальний та національний вимір. Міжнародна науково-практична конференція "Здорове харчування дітей - запорука майбутнього нації: стан та перспективи" (29 вер. 2021 р.). НУХТ. Київ. 2021. С. 105−107. URL: https://drive.google.com/file/d/1ynyyPxALYa24Ot3XbZZpANNqkSjqqVMx/view
7. Коваленко О.В., Ященко Л.О. Перспективи забезпечення країн світу здоровим харчуванням. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції "Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю". Національна академія статистики, обліку та аудиту, 17 березня 2021 року / Упоряд. О.А. Іващенко. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2021. 365 с. С. 145–149. URL: https://ir.nasoa.edu.ua/items/24fe5d39-81dc-4d61-9c38-c6049820d977/full
8. Mykola Sychevskiy, Olga Kovalenko, Liudmyla Deineko, Lyudmyla Yashchenko (2022) Assessing dynamic stability of economic development of global food markets in the context of globalization. Problems and Perspectives in Management. Vol. 20, Is. #2, pp. 372-388. URL: http://dx.doi.org/10.21511/ppm.20(2).2022.31
9. Коваленко О., Ященко Л. Продуктовий ритейл в Україні: тенденції та наслідки кризових трансформацій продовольчої системи. Облік і фінанси. - 2024. - № 1. - С. 110-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2024_1_14

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: https://stat.gov.ua/uk
2. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: https://customs.gov.ua
3. Офіційний сайт міжнародної торговельної статистики Trade Map (International Trade Centre). URL: https://www.trademap.org
4. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (World Trade Organization, WTO) – розділ статистики та аналітики. URL: https://www.wto.org
5. Офіційний сайт Чиказької товарної біржі (Chicago Mercantile Exchange, CME Group). URL: https://www.cmegroup.com

6. Офіційний сайт європейської біржової платформи Euronext. URL: https://www.euronext.com
7. Офіційний сайт платформи відкритих даних Opendatabot. URL: https://opendatabot.ua
8. Офіційний сайт аналітичної платформи YouControl. URL: https://youcontrol.com.ua
9. Офіційний сайт онлайн-платформи SEO- та digital-аналітики SE Ranking. URL: https://online.seranking.com
10. Офіційний сайт аналітичної платформи Ahrefs – інструменти веб- та ринкової аналітики. URL: https://ahrefs.com
11. Офіційний сайт інформаційно-аналітичної платформи iProp-Ukraine. URL: https://iprop-ua.com
12. Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO). URL: https://www.fao.org
13. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) – аграрні та продовольчі ринки. URL: https://www.oecd.org
14. Офіційний сайт Всесвітнього банку (World Bank) – статистичні бази даних аграрних і продовольчих ринків. URL: https://www.worldbank.org

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри статистики та математичних методів в економіці, протокол №1 від 27 серпня 2026 р.